

Libertatea

Fondator
Gheorghe Vastinar

Poporului

Ziar de informație
și luptă socialistă

Redactor responsabil: I. DOITCI

Redacția și administrația orad, Str. Enescu Nr. 2
Telefon 17 - 17

Abonamente lei 19.200 anual
Pentru abonajii și întreprinderi lei 45.000

D. Byrnes a subliniat deplina colaborare a Statelor Unite în cadrul O. N. U.

Noua Zeelandă a cedat locul ei în comisia economico-financiară în favoarea Jugoslaviei

LONDRA. — Organizația Națiunilor Unite a ținut ieri o ședință în care s-a discutat în cursul căreia d. Byrnes a deschis dezbaterile asupra raportului comisiei pregătitoare a Națiunilor Unite. D. Byrnes a început prin a declara că Statele Unite vor colabora deplin cu această organizație. Acum 25 de ani — a spus d. Byrnes — noi nu ne-am

dat seama de răspunderea noastră asupra organizării păcii. Acum însă am învățat ce înseamnă aceasta, am învățat că avem o mare răspundere și că trebuie să colaborăm în modul cel mai deplin și sincer.

D. Byrnes a subliniat apoi că lumea nu trebuie să se aștepte ca peste noapte să se ajungă la re-

zultate multumitoare, totuși cea mai deplină încredere trebuie să domnească în Charta Națiunilor Unite care a fost elaborată de către cei Trei mari, d. Churchill, Roosevelt și generalisimul Stalin. Națiunile, una câte una s'au alăturat acestei Charte și s'au legat mai întâi să lupte și apoi să organizeze pacea și lumea de după război. Astăzi această Chartă este ratificată de 50 națiuni, astfel că ea a devenit o realitate vie.

D. Byrnes și-a exprimat speranța că această organizație va avea o viață îndelungată, fiindcă aceasta este credința erii atomice în care trăim. O lume pașnică și amicală este mult mai bună decât toate conflictele.

Firește nici o hartă nu este perfectă, dar Charta Națiunilor Unite a fost acceptată de toate națiunile iubitoare de pace și acesta-i esențialul. Națiunile trebuie să-și asume obligațiuni și răspunderi în sensul de a face uz de forță, decât atunci când pacea și legea trebuie apărate, a încheiat d. Byrnes.

Noua Zeelandă a cedat locul ei Jugoslaviei

A luat apoi cuvântul d. Spaak, președintele O.N.U. care a schitat chestiunile suplimentare aduse în ordinea de zi și anumite probleme ajutoare Europei prin UNRRA și chestiunea atomică, care au fost repartizate comisiunilor 2 și 6.

După mai multe propuneri ale Cubei și Filipinelor care ulterior au fost retrase de către membrii țărilor respective, d. Frazer, primul ministru al Noului-Zeelande, a renunțat la cel de al 18-lea loc în comisia economico-financiară, în favoarea Jugoslaviei. Delegatul Jugoslaviei a mulțumit pentru acest gest, iar d. Noel Backer a salutat în mijlocul comisiei pe delegatul jugoslav.

S'a trecut apoi la un vot formal care a adus Jugoslaviei 45 voturi, iar Noului-Zeelande 3 voturi.

În cele din urmă au fost aleși membrii care vor funcționa în comisia economico-financiară pe timp de 3, 2 și 1 an

Azi începe procesul autorului masacrelor dela Lidice

PRAGA. — Azi începe în capitala Cehoslovaciei judecarea criminalilor de război. Printre care se află și Karl Herman Frank, fost guvernator nazist al Boemiei și Mo-

raviei și autorul masacrelor dela Lidice.

Înainte de judecarea lor se va judeca procesul militarilor nazisti acuzati de crime de război.

D. Nenni a plecat la LONDRA

ROMA. La invitațiunea guvernului britanic, doi membri marcanti ai partidului social-democrat italian au plecat ieri la Londra. Ace-

știa sunt d. Nenni vicepreședintele Consiliului de miniștri și d. Silone cunoscutul scriitor și directorul ziarului socialist „Avanti”.

D. Churchill in Statele Unite

NEW-YORK. — D. Churchill a sosit de dâna au sosit ieri pe bordul vasului „Queen Elisabeth” la New-York de unde își vor continua drumul spre Florida.

D. Churchill a călătorit împreună cu 14.000 de soldați canadieni care se întorceau în patrie.

Un monument urias in cinstea eroilor sovietici in Capitală

La 6 Martie a. c. vor fi gata lucrările pentru instalarea monumentului eroilor sovietici, în piața Victoriei din Capitală.

Această realizare artistică care va exterioriza jertfa armatei

sovietice pentru eliberarea țării noastre de sub jugul fascist a fost executată de sculptorul C. Baraschi și va fi în proporțiile sale unul din cele mai importante monumente din Capitală.

O GREVĂ A PATRONILOR IN ARGENTINA

BUENOS-AYRES. — Patronii din Argentina au declarat grevă de două zile, deoarece guvernul a dat un decret prin care muncitorii vor primi sporuri de salarii precum și o gratificație de Crăciun echivalentă cu un salariu.

SINDICALISTI BRITANICI IN O.N.U.

LONDRA. — Guvernul britanic a numit 2 membri sindicalisti în ONU în persoana dlor Walter Citrine și Shalley, care vor avea vot consultativ.

Aceasi măsură a fost luată și în favoarea patronilor.

EXAMENE DE CAPACITATE PENTRU INVĂȚĂMÂNTUL TEORETIC

La 1 Martie începe la București examenele de capacitate în învățământul secundar pentru școlile teoretice, afară de gospodărie, lucru de mână și religie. Se pot prezenta la aceste examene candidații care au diplomă de licență și examenul de pedagogie, medicii care doresc să fie profesori în învățământ etc.

Inscrierile însă se primesc până la finele lunii Ianuarie.

SINUCIDAREA LUI PETERFY CĂLAUL DELA ORADEA

Locot. col. Eugen Peterfy din armata ungară, fost comandant militar al Oradei în 1940 și mai apoi al ghetoului, care în timpul ocupației hitleriste a maltratată și deportat mii de români orădeni și bihoreni, a fost arestat acum câteva săptămâni la Budapesta și urma să fie transportat la Cluj, spre a fi judecat de Tribunalul Poporului. Chiar în ziua în care urma să fie transportat la Cluj, Peterfy s'a sinucis prin strangulare.

ELEVII GIMNAZIILOR UNICE SE BUCURĂ D'EDREPTURILE EGALE CU TOTI CEILALTI ELEVII

Ministerul Educației Naționale a luat măsuri ca gimnaziile unice încadrate și conduse de învățători să funcționeze în cele mai bune condițiuni. Ele sunt recunoscute ca gimnazii și absolvenții se bucură de aceleași drepturi ca toți ceilalți elevi ai gimnaziilor unice, oriunde ar funcționa ele.

Inspectorii însărcinați cu înființarea și organizarea lor, rămân mai departe în funcțiune.

O călătorie prin Germania în anul 1945

— Cu „Baedeker”-ul înfrângerii în mână. — Interesantele relatări ale unui ziarist francez

In Germania de azi, numai cu greu se poate recunoaște Germania de ieri. Dezastrul economic și orașele distruse oferă ochilor spectatorului care caută să descopere o oarecare asemănare între Germania de azi cu viața din trecut în aceasta țară, un tablou cu totul neobișnuit.

„Baedeker”-ul a fost. — trebuie să recunoaștem — cel mai perfect ghid. Astăzi indicațiile sale despre Germania și orașele germane, nu mai au nici cea mai mică valoare practică.

Jurnalista francez Roger Vailland încercă să întocmească un „Baedeker” al înfrângerii. Iată câteva spicături din acesta.

Slatul înainte de a porni în călătorie

Asigurarea proviziei de alimente. Dacă provizia dvs. de alimente nu este asigurată prin armată apoi asigurați-vă singur înainte de a porni în călătorie prin Germania, cu suficiente alimente. Majoritatea covârșitoare a cafenelelor și restaurantelor sunt închise. Pe malurile Rinului nu mai există vin, ori în Bavaria este aproape exclus să ajungi la un pahar cu bere în multe regiuni, oamenii stau „coadă” dela orele cele mai matinale, pentru o bucatică de pâine neagră și uscată.

Hoteluri. Hotelurile de clasa întâi și cele de a doua, sunt rechiționate pentru Statele Majestăți ale trupelor aliate, iar celelalte

pentru nenumeratii prizonieri de război și deportați din toate țările, care traversează Germania în lung și în lat. Trebuie deci să vă așezați adăpost în particular unde vă așteaptă diverse surprize.

Schimbul banilor. Nemții cred că Marca lor nu mai are nici o valoare. Marca trupelor de ocupație are o valoare de 5 franci, dar însemnătatea ei nu este cunoscută încă și nimeni nu vrea să o primească. Întrebuintarea valutelor streine este interzisă de către autoritățile de ocupație. Transacțiuni sunt în tot cazul foarte greu de încheiat. De altfel în Germania, practic, nu se poate cumpăra nimic.

Orașele germane

München, capitala Bavariei nu rămă astăzi 110.000 locuitori, cari în majoritatea lor se adăpostesc în pivnite și în cartiere marginale. Orașul este o importantă gară și zonă americană. Guvernământul militar, (fosta Primărie) construită în stil gotic, se înalță din ruinele vechiului oraș. Aceasta este singură clădire monumentală care în urma atacurilor aeriene a rămas nealinsă. München-ul este vizitat în special din cauza pechivității sale cu faimosul lagăr de deportați Dachau unde și acum 25.000 fosti deținuți politici așteaptă sfârșitul carantinei, pentru a fi transportați acasă.

Se pot vizita ruinele Universității, ale fostului castel regal bavarez și ale cafenelei unde Hitler a fondat la timpul său, partidul național socialist. Nimic nu seamănă cu ruinele mai mult decât alte ruine.

În 1943 München-ul avea un milion de locuitori.

Pforzheim din frumoasă vale a râului Neckar la marginea Părei Negre, numără astăzi 3000 locuitori, cari locuiesc în pivnite și în barăci dela periferie. Garnizoană franceză. Important nod rutier. În 1945 orașul avea 30.000 locuitori, fabrici de hârtie și fabrici de încălziminte și a fost un centru de atracție pentru vânătore și furisii din singur atac

aerian a provocat 18.000 morți și a pus în întregul oraș.

Salzburg. Dacă vreți să ajungeti dela München la Salzburg nu folosiți autostrada pentru că numeroasele-i poduri sunt distruse, ceea ce impune un mare înconjur. În afară de această, este fixată de armată și domnește un chaos indescriptibil.

Salzburg nu a fost distrus. Excentric fac numai impropriile străzi. Salzburg este un oraș austriac. Drapelele roșii-albe cu care austriacii cantă să împedice de a fi confundați cu germanii din Reich, sunt rare. Aceasta pentru motivul că Salzburg a fost orașul preferat al „Führerului” și o cloacă a hitlerismului.

Aachen. Despre ruinele acestui oraș s'a vorbit mult, pentru că a fost primul oraș mare german care a căzut în mâinile trupelor aliate. De fapt aci, un oarecare număr de case se pot locui. Exhortii apreciază distrugerile acestui oraș la 80 la sută, iar cele din Colonia la 90 la sută.

Centrul de observație Interaliat. Sediul primului ziar american în limba germană. Școală de Politie.

Bonn. Singurul oraș din regiunea Rinului care nu a fost complet distrus și singurul oraș mare în Germania care protesta mereu contra lui „Führer” după acesta ajunsese la putere. Sediul unei vestite Universități protestante, care mereu făcea opoziție spiritului național socialist.

Prizonierii de război francezi nu au fost tratați în acest oraș în mod human iar trupele franceze au fost bine primite. În noaptea când orașul Bonn a fost cucerit, un ofiter englez a căutat într-un magazin de pian situat lângă casa unde s'a născut Beethoven „Sonata Lunei” opera maestrului. Aci mai trăiește încă romanțea germană.

Duren. Din acest oraș nu a rămas nimic. Chiar și ruinele luptelor din Septembrie 1944, au fost distruse în luptele din Februarie 1945.

Dusseldorf. Din acest oraș nu a rămas nimic.

Mannheim. Din Mannheim nu a rămas decât o florărie depe „Landskasse”. Prăvălia este deschisă.

Heidelberg depe râul Neckar, în amonierea ruinelor dela Mannheim se recomandă a fi vizitat. Acesta este unul din putinele orașe germane care nu a fost bombardat deloc. Universitatea, Casele, Bisericele și toate celelalte clădiri stau neatinse. Prăvăliile sunt deschise, cafenele își așteaptă clienții, iar în vitrinile prăvăliilor se văd expuse mărfuri. În parcul unde s'au plimbat generații de studenți, domnește cea mai mare ordine, este îngrijit și sădit cu flori. La intrarea în parc între un grup de case vechi, locuitorii s'a încartiruit un regiment american de negri. În fiecare seară cântă muzica de jazz.

Scurtul „Baedeker” al jurnalistului francez, continuă în acest sens. Trebuie să admitem că el nu cunoaște situația germană din toate punctele de vedere. Însă dacă repetăm cuvintele autorului francez că, „Nimic nu seamănă cu ruinele mai mult decât alte ruine”, orice comentariu este de prisos.

Dună „Freiheit” trad. de F. Romanovsch

Dela P. S. D.

Sectorul I convoacă pe toți membrii săi la o adunare generală care va avea loc JOI 17 IANUARIE 1946 în sala Partidului din str. Horia 8, pentru diferite chestiuni. — Prezența membrilor este obligatorie. — Ședința va începe la orele 16.30.

Impușcat din răzburare

Duminică seară pela orele 11 într-o cârciumă din Gai a fost impușcat mortal plugarul Habelle Francisc de către adversarul lui, Crima a fost comisă în urma unei tertre dintre ei. Cercetarea continuă pentru arestarea criminalului care între timp a reușit să „dispară”.

Milca publicitate

FABLOURI, cărți, cocoare, cadouri cumpărați cel mai estin la Comisionul „Bella” Palatul Orloay.

CAUT asociat cu capital pentru restaurant cu vad bun. Adresa Agentura Reclama Eminescu 4. 921.

OM DE SERVICIU soț și soție în poturi cu drept de pensie angajează de data de 1 Februarie Direcțiunea Gărzii naziului Teoretic Aradul Nou. 922.

CAS Ași un loc de casă de vânzare lângă fabrica „Plyerom” interesati Șerban Ioan. 923

DE VANZARE un-formă militară nouă, stofă tip Școala Militară Episcopiei (red)

S'A DESCHIS

Lăptăria „IRENKE”

Lapte, unt, brânzături cu prețul cel mai convenabil.

Proprietar: IRINA SEMĂNARU

Arad.

Strada I. G. Dacia 78.

Ziua localul călătorilor seara localul tineretului

Călătorii cari sosesc în Arad toți cauta un Restaurant unde să mănânce o supă sau o ciorbă fierbinte, o friptură caldă și gustoasă și un pahar cu vin. Tineretul seara după necazurile zilei să petreacă caută o muzică bună, un colchet la grătar, 2-3 miștej și un paharel cu vin dețicos care să-i la săturarea.

Cu toți vizitează:

Restaurantul „Grănicerul”

Proprietar PETRU RUJA
Str. Mareșal Averescu No. 3, Tel. 27-57

Cinema Forum

Tel. 24-10 Repr. la orele 3, 5, 7
Duminică la 11.30 MATINEU

PANTOFIORII TARINII

cu muzica lui TSCHAJKOVSKI

„CORSO”

Tel. 23-64 Repr. orele 3, 5 și 7

Taras Bulba

cu
Danteile Darrieux și Harry Baur

Cinema „URANIA” Arad

Telefon 12-32
MARE premiera! — Noul film american de marină

CORVETTE K. 225

Cinema „ARO”

Tel. 24-45 Repr. la 3, 5 și 7
Repr. de sărbători la 11, 3, 5 și 7.

Acceleratul de noapte

CINEMA SAVOY

Telefon 23-22, Repr. la 3, 5, Dum și sârb. 11, 3, 5, 7

Vreau să-mi înșel bărbatu

cu frumoasa Dorthy Lamour

Cinema Royal

Tel. 10-33 Repr. la orele 3, 5, 7
Dum și sârb. la 11.46 Matineu

BAIAT SAU FATA

cu Ioan Sárdy, Irene Poishov

Dece este speculă :

Problema speculei nu poate fi rezolvată decât prin economie centrală dirijată

— Ne răspunde d. Simian, secretarul Comisiei Locale a Sindicatelor —

Ad. Pct. 1. — De unde pornește specula?

În primul rând specula pornește de la unele elemente corupte de la diferite ministere, care încă și acum sunt conduși de spiritul vechiu al sperțului și al protecționismului. Astfel, în urma acestei situații mulți speculanți ajung în posesia mărfurilor care ar trebui să ajungă întâi și întâi la Economate și Coopera-

tive. Pentru că în zadar avem elemente muncitorești cinstite în fruntea ministerelor, dacă aparatul de stat încă nu este purificat în întregime de elementele sabotoare.

Ad. Pct. 2. — Reprezintă comerțul liber un mijloc pentru combaterea speculei?

Răspunsul nostru este categoric. Nul. De ce? Pentru că, comerțul li-

ber este condiționat de legea cererii și ofertei, ori în situația de astăzi, când cererea este mare și oferta mică, ar însemna că majoritatea articolelor care formează sau ar forma obiecte ale comerțului liber să fie acaparate de către cei înstăriți, beneficiarii al situației actuale speciale și puse la vânzare pe piață în preț de speculă.

Problema poate fi rezolvată decât numai prin economie centrală dirijată.

Ad. Pct. 3. — Ce măsuri preconizați pentru stăvirea speculei?

Din cele de mai sus rezultă în mod firesc următoarele:

a) Purificarea grabnică și temelnică a întregului aparat de stat de toate elementele necinstite și sabotoare, fasciste, sau unele ale reacțiunii;

b) Mărirea producției care național va atrage după sine în mod triplu, sporirea cantitativă a bunurilor, deci creșterea ofertei și ca urmare imediată restrângerea crescândă a terenului speculanților

c) Intensificarea muncii organelor de control cetățenesc și sporirea numărului acestora;

d) Idem, intensificarea muncii organelor de control a circulației mărfurilor și o bună coordonare a activității a acestora;

e) Desfășurarea unei activități mai intense a economatelor în sensul ca acestea să depună maximul de efort în aprovizionarea articolelor de primă necesitate și distribuirea lor la prețul maximal.

f) Pedepsirea exemplară a speculanților și a tuturor susținătorilor acestora, de la diferitele oficii.

Trebuie să știm cu totuși că țara noastră se găsește într-o situație cu mult mai avantajoasă decât celelalte țări de ex.: Cehoslovacia sau Jugoslavia, unde deși situația era dezastruoasă din punct de vedere economic, totuși s'a putut ajunge la rezultate frumoase, tot prin economia dirijată și prin aplicarea unor măsuri stricte și necrutătoare împotriva speculanților.

Anchetele noastre:

Informațiuni

CEAIUL Liceului Industrial de Fete, Duminică 27 Ianuarie a. c., ora 4 p. m., str. Brătianu 11, în folosul elevelor sărace. Invitațiile strict personale se pot ridica de la secretariat zilnic între orele 3-5 p. m.

INTERANATUL LICEULUI INDUSTRIAL DE FETE ARAD anunță părinții elevelor că, s'a deschis complet renovat, oferind aceiași bună întreținere și supraveghiere ca și în timpuri normale. Bursierele sunt scutite de taxe, fiind obligate numai la alimamente.

Inscrierile se fac în ordinul prezențelor. Bursele sunt acordate cu precădere elevelor înțelepte.

PRIMARIA COMUNEI OLARI
Pașunea comună

No. 20-1946.

PUBLIKAȚIUNE

Se aduce la cunoștința generală, că Pașunea comună Olari vinde prin licitație publică oraș în ziua de 27 Ianuarie 1946 orele 10 la primăria comunei Olari, 2 ieri caștrai de ras margaliș.

Licitația se va ține în conformitate cu dispozițiunile art. 88-110 din legea contabilității publice.

În caz de nereușită, a doua licitație se va ține în ziua de 8 Februarie 1946 în același loc și în același oraș.

Olari la 8 Ianuarie 1946
Primar: G. Bondig, Notar: N. Căraș

PREFECTURA JUDEȚULUI ARAD
Serviciul Financiar

No. 271-1946.

PUBLIKAȚIUNE

Se aduce la cunoștința celor interesați, că în ziua de 3 Februarie, la ora 10 a. m. se va ține în localul Prefecturii Arad, camera 20, licitația publică pentru vânzarea autorizării „Opel Kapitän”, proprietatea Județului Arad, evaluat conform actului de expertiză în valoare de lei 8.500.000.

Licitația se va ține cu oferte închise și sigilate, în conformitate cu dispozițiunile Art. 88-110 din I.L. R. P. și a normelor în vigoare.

Ofertații vor depune ca garanție cu oferta și garanția de 5 la sută.

Caietul de sarcini se poate vedea zilnic, în orele oficiale, în biroul Financiar, camera 20.

Arad, la 11 Ianuarie 1946.

Corpul Portărilor Tribunalului Arad

No. 129 din 10 Ianuarie 1946.

PUBLIKAȚIUNE

În baza adresei Judecătoriai Mixte Arad No. 287-1946 se publică spre cunoștință generală că în ziua de 19 Ianuarie 1946 ora 15 se va vinde prin licitație publică în Arad str. Mărășești No. 6 averea succesorală a doamnei Covaci Estera care se compune din: un dormitor complet, una oglindă, 3 saltele, un credenț, 1 lampă de petrol, divan veselă, vase de bucătărie, perne etc.

Suma rezultată din licitație se va consuma în folosul Statului.

Prim. portar: D. Antonescu

Partidul Social Democrat Organizația Județului Arad CONVOACARE

Totii membrii Partidului Social-Democrat, Secția Municipiu Arad, sunt convocați pentru Duminică, 20 Ianuarie 1946, orele 10 a. m. la

ADUNAREA GENERALA

care va avea loc la Teatrul Comunal Arad, cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea adunării generale.
2. Raport de activitate.
3. Raportul comisiei financiare.
4. Alegerea noului comitet.
5. Eventuale propuneri.

Întrucât la prima adunare generală nu se vor prezenta în număr suficient membrii pentru a putea aduce hotărâri valide conform statutelor se convoacă a doua adunare generală pentru Duminică 27 Ianuarie 1946 la ora 10 a. m. în același loc, care este în drept a aduce hotărâri valide cu orice număr de membri prezenți.

Arad, la 2 Ianuarie 1946

Presedinte:
GH. VOSTINAR

Secretar:
GH. MIHU

Unul care reclamă restituirea cadourilor date fostei sale logodnice

Un interesant demnitate s'a înregistrat la Chestură ieri înainte de masă. Croitorul de dame Lacx, Sideriu din Arad a reclamat pe fata lui logodnică, dra Szabo Elena din str. Fabrica de Zahăr din Arad pentru a-i restitui cadourile date în timpul logodnei. În denunțul său că logodna s'a făcut în anul trecut și după 10 luni fără nici-un motiv dra Szabo Elena a desfăcut logodna. Reclamantul mai arată că dra Szabo în timpul acela a primit de la reclamant 4 buc. de blană de cârmă în valoare de lei 1.200.000, un inel de aur în valoare de 200.000 lei, un pulover-angora de 200.000 lei, 6 metri de stofă în valoare de 240.000 lei și un cos din lână în valoare de 300.000

lei, 5 metri pânză 80.000 lei, 2 combinezoane cu 70.000 lei, 3 perechi chiloti de mătase 30.000 lei, un pulovăr de lână 180.000 lei, un cordon de antilopă 250.000 lei, o cămașă de noapte 70.000 lei, Venjbluză 60.000 lei, un geamantan de piele de porc 200.000 lei, 3 posete de piele veritabilă 300.000 lei, diferite flori în valoare de 80.000 lei și altele cadouri în total 5.650.000 lei. În reclamație s'a arătat că cadourile i-a dat cu condiția dacă se va căsători cu el. Dra Szabo nu s'a ținut de cuvânt și nici nu a voit să-i restituie cadourile, reclamantul cere poliției să intervină pentru restituirea lucrurilor în caz contrar o va da în judecată. Domnul Comisar Torsan a audit ieri pe reclamanta care a recunoscut că a primit cadou cele de mai sus, dar nu vrea să le restituie spunând că logodnicul a stat în casă la ea timp de 10 luni de zile primind și masă și tot aranjamentul fără să plătească ceva pentru aceasta. Cercetarea este în curs.

SINDICATUL Vanzătorilor de țigare angajează
Vanzători de țigare
Candidații să se prezinte în Str. Eminescu nr. 29 Arad la
GHEROLD

Jean Jaures: Arta și Socialismul

A apărut din nou o carte foarte prețioasă în ediția Bibliotecii Socialiste, o carte a marelui tribun francez Jean Jaures, tratând problema artei și a teatrului în regim socialist.

Ambele subiecte au fost tratate de Jaures încă în anul 1900, adică într-o epocă, când socialismul era departe în să să aibă extensiunea pe care o are astăzi pe tot globul pământului.

Jaures ne arată cu măiestrie, cum din război franceză din 1789 ne-a rămas drept moștenire democrația și capitalismul, condițiile esențiale, dar Marx, pentru pregătirea greii socialiste Era democrației burgheze a deșteptat curiozitatea oamenilor față de știință și artă, dar din cauza antagonismelor de clasă, s'au creat prea multe prăpastii numai puțin au reușit să aibă o bună stare suficientă pentru a putea face studii superioare și prea multe talente s'au pierdut neîntrebuințate.

Savanții burghezi, un Goethe (în Faust), sau un Victor Hugo, au încercat de geaba să descifreze enigmaticele vietel, sau să creeze opere de artă armonioase, pe seama întregii umanității. Cei mai mari artiști ai burgheziei au neglijat cea mai inteligentă clasă, care era proletariatul, mântuitorul celor mai îngercase masinării. Arta nu a pătruns până la străfundul muncii deși numai murca este însăși viața.

Ce-i trebuia proletariatului, ca să de vie o clasă adevărat artistică se întrebă Jaures? Ii trebuia numai mijlocul de exprimare și apoi siguranța materială a vietel de toate zilele. Un tânăr deși trăiește în munți, în mijlocul naturii frumuse, ocupat fiind numai cu sporește din pământul săgărit cățiva țalari, nu va fi în stare să ridice până la sentimentul jumbos a frumuseții naturii. Așa și muncitorul din uzine, deși aude șgomotul masinilor de lucru, o parte din armonia universală, nu va putea atinge visurile sale frumoase, până nu va fi desrobât de grijele sale materiale.

Jaures scoate la iveală rolul socializator precursori, Fourier și Saint-Simon, cari au avut o influență deosebită asupra lui Victor Hugo și asupra celorlalți romaniști, pentru a-i readuce din lumea visurilor la realitatea zilelor de rând a muncitorilor de toate categoriile.

A trebuit să vină marii realiști, E. Zola și Anatole France pentru a desvelii jumii mincinoșe și nedreptățile societății burgheze. Sforțările lor artistice, unite cu forța proletariatului, vor aduce justiția pe pământ. La această luptă, pentru binele întregii umanități, Jaures cere ajutorul tuturor artiștilor de bună credință.

Cu privire la Teatrul Social, Jaures citează teatrul lui Biderot Dumas, Ibsen, Hauptmann și Zola, cari prinși au bătut nedreptățile societății de azi. Beaumarchais în „Figaro” și Schiller în „Hocții” la fel au stat de partea proletariatului. Hauptmann în „Tăcătorii” și Zola în „Germinal” se ocupă de scârta grea a muncitorimeii, iar Brieux

ULTIMA ORA

Dönitz dăduse ordinal ca echipagiile naufragiate să fie vânate întocmai vapoarelor

— O nouă listă de criminali de război austriaci —

NURNBERG. — In procesul marilor criminali de război germani dela Nürnberg, procurorul dezvoltă cri rechizitoriul împotriva lui Dönitz, arătându-l pe acesta drept un nazist înfocat. El este responsabil pentru ordinul pe care l'a dat în sensul că niciun supraviețuitor depe vasele torpilate de submarinele germane nu trebuie salvate, pentru a nu mai putea naviga în caz de salvare.

Locot. german Heissig a confirmat această declarație, că Dönitz într'un discurs a spus că echipagiile inamice naufragiate nu tre-

buesc salvate deoarece Germania se află într'un război total în care oamenii sunt obiective ale submarinelor la fel ca și vapoarele.

VIENA. — Comisa pentru investigarea criminalilor de război a întocmit cea de a doua listă de criminali de război. In fruntea acestei liste se află Otto Bergius, inspector de politie, care a instigat un atentat împotriva lui Dollfuss, apoi Maximilian Gruber, ofițer în SS dela lagărul din Auschwitz și Francisc Knedortler șeful poliției secrete din Grecia.

Extremistii indonezi amenință cu uciderea femeilor și a copiilor

SURABAYA. — Noui și mari tulburări au izbucnit eri în Java.

Moartea marelui rabin Joseph Herz

LONDRA. — Din capitala Marii Britanii soseste știrea că marele rabin Joseph Herz a încetat din viață, în vârstă de 73 ani. De funcția era șef rabin începând din 1913.

Dispozițiuni privitoare la încetarea activității întreprinderilor industriale

Camera de Comerț și de Industrie Arad aduce la cunoștință întreprinderilor industriale care au primit formulare de statistică lunară, că sunt obligate — în conformitate cu decizia Min. Industriei și Comerțului Nr. 63137, publicată în Mon. Oficial nr. 3 din 3 Ian. 1945, să înainteze aceste formulare în 3 exemplare, completate cu toate datele lunce precedente până în ziua de 4 a fiecărei luni, Inspectoratului Industrial.

Întreprinderile industriale care prevăd în viitorarele două săptămâni în Rola Rosie, desvaluire greșelice justiției, umane.

De aceea, după Jaures, teatrul social trebuie să pregătească omenirea spre ziua, când umanitatea va fi emancipată și nu va trebui să viseze numai despre Libertate. Gh. S.

astfel că trupele și tancurile au trebuit să intervină pentru restabilirea ordinii.

Un conducător extremist a ținut un discurs la radio declarând că indonezienii vor ucide femeile și copii închisi în lagăr dacă trupele aliate nu vor evacua Batavia și alte centre din Java.

mâni că nu vor putea activa conform Programelor fixate sau nu vor putea menține activitatea actuală sunt obligate a comunica telegrafic sau telefonic, acest lucru imediat Min. Industriei și Comerțului Direcțiunea Industriei, arătând lipsurile și necesitățile (combustibil, materii prime, transporturi, piese de schimb, etc.) sau orice alte greutăți ce trebuiesc înlăturate.

Întreprinderile industriale care sunt forțate a sista total sau parțial lucru din cauze independente (lipsă de combustibil, materia primă etc.) sunt obligate a comunica acest lucru imediat, telefonic sau telegrafic, Direcțiunii Industriale, arătând motivele și durarea întreruperii activității.

Neconformarea la disp. acestei deciziuni, se sancționează conform legii sabotajului economic.

Scurte stiri telegrafice

BERNA. — 229 de avioane străine au fost doborâte, în cursul războiului deasupra teritoriului elvețian. Statele Unite au pierdut cele mai multe avioane și anume 161. Oamenii internați în lagărele elvețiene au fost în număr de 1741 din care 158 americani.

WASHINGTON. — Senatorul democrat Albet Thomas din Utah a spus într-o declarație de presă că serviciile feminine din America, trebuie ca să se încadreze în viitor în armata regulată americană. Cere Departamentul De Război să mențină și pe mai departe aceste servicii dându-le un caracter de obligativitate dacă armata se va menține obligatorie.

BERLIN. — 500 de evrei polonezi vor fi admiși azi în zona de ocupație americană din Germania. Ei vor fi cantonați la New-Camp lângă Frankfurt.

WASHINGTON. — Phillip Morris, va pune azi, sau în cel mai apropiat timp, în discuția adunării Națiunilor Unite un studiu internațional despre posibilitățile de asigurare ale păcii, se anunță azi din Londra.

WASHINGTON. — Phillip Morris, președintele C.A.O.-ului american a avut cri o întrevedere cu președintele Truman, în care a declarat că în cazul unei înțelegeri între patroni și muncitori, grevele din Statele Unite va înceta până Luna 2 Ianuarie a. c.

WASHINGTON. — Consorțiul General-Motors a acceptat eri propunerea guvernului american de a mări jora salariile cu 17,50 la sută, dacă poate chiar azi, greva de 54 zile a muncitorilor auto-mobilisti americani va înceta.

TAXELE DE CONVORBIRI ȘI ABONAMENTE LA TELEFOANE AU FOST MAJORATE

Societatea de Telefoane a obținut o majorare de Preturi atât la convorbirile interurbane cât și la abonamentele cu începere dela 14 ora 0. Vom reveni cu amănunțite cifre, asupra acestor majorări.

Au furat curele de transmisiune

Novac Ioan, ardeșagul morii Călugărești din Mureșul a depus o raportare poliție prin care arată că noaptea din 13-14 luna curentă au fost recunoscuți au furat curele de transmisiune din moară, în valoare de 10.000, Dl. Comisar Raica a început cercetările deplasându-se la fața locului. Indicațiuni serioase sunt că vor fi priși și incurând.

La 9 Februarie: BALUL ZIARIȘTILOR